

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrta leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

„Nemško in slovansko delo“.

Pod tem naslovom je priobčila graška tetka „Tagespošta“ v svoji zadnji sobotni številki zopet članek, v katerem z lastno ji gostobesednostjo preleva nekaj že tisočkrat obrabljenih nemških fraz. S pravo domišljavostjo in nadutostjo, kakršna je dandanes na svetu le Nemcem dana, zaletava se v nas avstrijske Slované, češ, da smo bili največja ovira napredku habsburške monarhije, dočim so Nemci — vse, prav vse za njo storili.

Oglejmo si no malo nemške zasluge za našo državo. Od leta 1805, ko se je Avstrija osamosvojila, pa do leta 1867 so imeli Nemci takorekoč absolutno moč v državi. Ves vladni aparat je bil centralen, napojen s samo blaženo nemščino in o kaki trohici enakopravnosti vseh narodov avstrijskih ni bilo ne duha ne sluha. Vobče smo spali Slovani še nevzdržno spanje in prav nič nismo motili nemškega Mihelja pri delu. A kaj je le-ta storil za državo? Naj le kdo prebira nekoliko knjige, posebno pa časopise tistih „zlatih“ časov, katerih si tako žele Nemci zopet nazaj, pa se bo zgražal nad uprav srednjeveškimi razmerami, ki so vladale takrat v Avstriji. Nikjer v Evropi, razun Rusije, ni bilo države, ki bi bila tako daleč v vsakem oziru zaostala, kakor naša.

Ali kakor pri nas, so tudi v Rusiji nemški, od Petra Velikega importirani „Lehrmajstri“ največ zakrivili, da se še dandanes ni odpravil absolutizem. Sicer je hotel dobri car kar čez noč izomikati svoj narod, ki se še davno ni opomogel od mongolskih in drugih navalov. Uvedel je par novih, le bolj formalnih reform, upeljal nekaj zapadnih šeg in navad ter ustanovil par šol. Na drugi strani pa je „osrečil“ svojo državo s celo jato pijavk — nemških uradnikov, ki so izsesavali obubožanemu narodu še tisto kri, ki

mu je ostala. Na dvoru in na deželi se je ustanovila mogočna nemška stranka, ki ima še dandanes velik vpliv, iz katere je izšlo že lepo številce plemenitašev, državnikov, ministrov, časnikov (polkovnik Grimm!) itd. in jih še izhaja. Za velikanskim gibanjem bratskega našega naroda za svoje pravo in svobodo, ki danes pretresa celo sveto Rusijo, stoje z večine domači knezi in bojarji. Nasprotuje pa mu le vpliv nemštva na dvoru in na deželi.

Ni nam treba navajati vseh vnebovpijočih krivic, ki so jih zadajali Nemci slovanskim prvobornim; tudi nam ni treba omenjati, kako so v svojem otročjem fanatizmu naganjali vsakega najnižjega pisarja pri sodišču, da je ponemčil svoje ime in se tako prelevil postavimo iz Črednika v Tschrettnigga! Treba nam je le pokazati na brezmejno malomarnost in zanemarjenost, v kateri so nalašč gojili podjarmljene slovanske narode. Še nemških šol nam Slovencem niso hoteli dati zadostno število! Te pa, ki smo jih imeli, so bile v takem stanju, da bi se jih moral še Turek vstrašiti. Učiteljem so nam imenovali doslužene „fajtarje“ in izprijene dijakke! Tako so torej opravljali naši ljubi sosede svojo „Kulturmission“ med nami. In sedaj se drznejo ti ljudje očitati nam, da smo nemikani in da oviramo napredek! Ali je možno najti kje na svetu večje hinavščine in lopovščine?

Kakor v znotranji, tako so tudi v zunanji naši politiki kazali baje naši Nemci vedno „eine grosse Umsicht, Beharrlichkeit, Unternehmungslust und Kolonisierungs-Arbeit“ (veliko premissljenost, vztrajnost, podjetnost in kolonizacijo.) Pa pogledjmo, če je to res. Da ne zaidemo predaleč in pademo na vse zadnje državnemu pravdniku v roke, evo vam, ljubi bralci, samo kratek izvleček iz slavne naše zgodovine. Seveda se moramo dotakniti sempatja tudi notranjih dogodkov.

L. 1848. Ogrska vstaja. Hrvatje ostanejo zvesti in se upirajo Ogrom. Rusija pride radovoljno na pomoč in reši v tretjič našo državo.

L. 1853.—1856. Krimska vojna. Avstrija ni prav nič interesovana, vendar koncentrira (najbrž samo za „špas“) več korov vojaštva ob ruski meji in zagrozi dne 14. junija 1854 Rusiji celo z ultimatom! Posledica: Izguba ruskega priateljstva.

L. 1864. Prusija se polakomni Šlezvik-Holštajna. Ker se ji pa zdi preveč škoda svojega vojaštva, katerega meni prihraniti za druge namene, komandira takorekoč Avstrijo, da gre ta za njo po kostanj v žrjavico. Posledica: Velik del avstrijske armade decimiran, Prusija za lepo deželo bogatejša. Zavoljo lepšega sme tudi Avstrija poslati par uradnikov v Šlezvik-Holštajn.

L. 1866. Vojna s Prusijo in Italijo. (Torej samo dve leti pozneje!) Rusija seveda noče četrtič sprejeti nehvaležne uloge rešitelja. Posledice: Poraz avstrijske armade v sled nemškega izdajstva. Izguba Zgor. Italije. Premagalec l. 1848 vpogne svoj tilnik premagancu. V svetovni zgodovini menda edini slučaj.

L. 1867. Ustava se vpelje. Ustanovitev dualizma. Za narček se izroče še zvesti Hrvatje Ogrom na milost in nemilost. Posledice: Se kažejo letos v drž. ogrskem zboru in na Hrvatskem.

L. 1870. Nemško-francoska vojna. Bismarck komandira Avstriji, da mora ostati nevtralna.

L. 1892. Nemčija želi, da bi lažje protežirala avstrijske Nemce, stopiti v zvezo z našo državo. Avstrija — priklama.

L. 1897. Nemci bridko obžalujejo, da so glasovali za ustavo. Schönerer zaluča nemškim liberalcem v obraz, da so najbrže noreli takrat, ko so krpali ustavo in zajamčili vsem narodom enakopravnost.

LISTEK.

Jazbec.

Obraz iz življenja. Češki spisal A. Pochop.
Prevel Pohorski.

(Konec.)

II.

Že iz teh vrstic lahko razvidite, da je naš tkalec Kotek živel večinoma ob mesu, kakor pravi lovec.

Samo danes je imel obed slab, kakor že davno ne, brez — mesa. Vendar on raditega ni bil žalosten, niti nevoljen. Baš narobe! Neka radost in hrepenenje je kipelo v njem, da se mu je rdeči obraz še bolj širil.

Če tudi mu je pot danes med skalami nad potokom v gozdu strma kakor po strehi, vendar pleza in skače ob porobkih in skalah tako urno, kakor je to delal v svojih mladih letih.

„Aha“, mislite si morda. „Gotovo hrepeni po svoji Katinki, zato ji tako hitro gre naproti“.

Nikakor ne! Katinka pride domov šele o mraku, in ko bi hotel iti nji naproti, bi si izbral drugo, krajšo in lepšo pot. Ne dvomimo, da ima svojo Katinko rad, ne poje brez nje nobene pečenke, temveč še le najlepše kose zanjo izbira.

Gotovo je, da Katinka nima tolike radosti s svojo novo suknjico nego Jachym s Katinko. Rad bi celo, da bi se mogla nositi kakor gospa mojstra Macha.

Ali danes Koteka nekaj drugega vleče v te strme järke, ne spomin na ljubo ženko.

„Gotovo je kaj zasledil!“

Uganili ste. Včeraj je pridni mož spremljal Katinko še mimo Vejsplaha, ko pa se je vračal domov, je napravil nekak ogled po svojem revirju. Prišel je na kraj, kamor je zašel malokdaj, gozdni gaj imenovan. Za ovinkom potoka se nahaja tudi v mali strmini v gozdu za potokom neki tih kraj, kjer rastejo redke bukve in breze, gori nad bližnjimi skalami pa štrle proti nebu stoletne jelke. Po tleh je vse polno raznega grmovja, borovnice, srobot, bršljan in še mnogo drugega. Skratka, ta kraj je v takem zatišju, da se ne vidi drugam, kakor proti nebu; le ako bi splezal na kako staro jelko, bi imel odond lep razgled po širnem gozdu. Pol ure hoda naokoli gotovo ni človeškega bivališča.

Kotek je s težavo prodiral med gostim grmovjem, ali njegovo bistro oko je kmalu opazilo precej široko luknjo ondi pod mogočnim javorjem. Bistra glava razmišlja. „Tu bi moglo nekaj biti, morda lisica?“ Ogleduje pohojeno travo, na kar se srčno vzraduje, da je zašel v ta

kot. Najraje bi tukaj čakal čez noč, ali domiali si, da še ni dodelal svojega kosa platna, katerega mojster že rano zjutraj potrebuje. Odloži par vej, katere zatakne v grmovje ob luknji v znamenje, da bi ob svoji priliki ono mesto lažje našel.

Doma se loti dela s podvojeno pridnostjo, da bi prej dovršil. Vmes pa mu je vedno na misli oni brlog v gozdnem gaju. Kaj je neki v njem? To vprašanje mu ne da miru. Komaj pričakuje dneva, da celó Katinke se ne spomni, vedno mu je pred očmi le oni brlog.

Sedaj vemo, zakaj je Kotek tako hitel po južini v gozd in na oni kraj. Menil je, da ondi lahko čaka več ur na ono — zver, ki je v zemlji. Proti večeru, ko dojdejo romarji, bo pa šel Katinka naproti. V takih mislih dospo do gozdnega gaja, kjer si vreže močno bukovo palico. Tako oborožen gazi med grmovjem do mesta, kjer je včeraj našel brlog in znamenje z vejami napravil. Srce se mu je ohladilo, ko je videl, da so veje bile zmešane in tla ob luknji pohojena.

Ker je pihal južni veter, si je poljskal na lovca primerno mesto vtril brloga na severni strani, da ga žival ne oboha. Mirno si nabada majhno porcelanko, zažge tobak ter napoli sadé, napol stoji, na drevo naslonjen — čaka. Od brloga ni bil oddaljen nad štiri korake.

Čehom se rado očita, češ, da so bili iz nazadnjaških vzrokov proti ustavi. To je grda laž. Čehi so raditega glasovali proti ustavi, ker jim ni zamerila starih zgodovinskih pravic. Sicer so pa češki voditelji takoj izprevideli, da bodo ostali razni lepi paragrafi o enakopravnosti avstrijskih narodov samo na papirju in so raditega zahtevali v tem oziru točnejših obrisov in podatkov.

Komentarja k tem suhim podatkom pač ni treba! — Kako morejo pa Nemci govoriti o „Kolonisierungs-Arbeit“, nam ni prav jasno. Enkrat samkrat je poskusilo par avstrijskih kupcev in sicer še pred Marijo Terezijo v južnovzhodni Afriki zasesti „Delagoa-bai“. Dosegli so baje že prav lepe uspehe. A baš radikalna nemška vlada pod Josipom II. je zakrivila, da niso mogli napredovati in da so naposled omagali v boju proti portugalskim kupcem. Mogoče tudi, da ima v obeh spoštovana tetka „Tagespošta“ — Franc-Josipovo deželo v severnem morju, ali pa, da smatra, kar je še najbolj verjetno, vse tiste nemške tovarnarje in veleposestnike, ki so v čisto slovanskem ozemlju — kolonijam! Saj smo ji Slovani nekaki „slabše“ vrste Culukafri.

Čudno se nam zdi, da je še le v novejšem času, ko je Slovan začel iz lastne sile vstajati na dan, Nemcem toliko do splošnega napredka in razvoja v naši državi. Kakor smo že omenili, nam poprej Nemci niti nemških šol niso hoteli privoliti in so tako povzročili, da je ostalo naše ljudstvo skozi stoletja v največji temoti in bedi. Hoteli so nas pač še prav dolgo, dolgo rabiti za navadne blapce. Čim pa so izprevideli, da se narod naš sam pričinja vzbujati, čim so uvideli, koliko ne še porabljenih sil leži v njem, so napeli vse moči, da bi ga ponemčili. Naenkrat so bili pripravljeni nam dati nemških šol, kolikor bi jih hoteli, samo za Boga — slovenskih ne. Iz tega izprevidi lahko vsak politični slepec, v koliko je danes Nemcem do tega, da bi se mi izolirali. Ti, ubogi slovenski kmet se ali ponemči, pohajaj nemške šole, ali pa ostani še naprej uboga para. To je parola naših „svobodomiselnih“ Nemcev! In te mnoge nemške šole po širni naši domovini izvrstno delujejo liki mašine v vsenemške namene. Naši slovenski otroci slabjših talentov, ki so prisiljeni učiti se elementarnih nauk v popolnoma tujem, nerazumljivem jeziku, cepajo kot muhe; prerijejo se z največjo težavo skozi kake tri razrede, ne znajo naposled ne nemški in ne slovenski in so v sramoto slovenskemu narodu; otroci boljših talentov pa, ki so jo srečno pririli „post tot discrimina rerum“ do gimnazije in se prilagodili popolnoma nemškemu duhu, postanejo pozneje najhujši sovražniki svojega naroda, najzvestejši in najneumornejši borilci za vsenemške ideje.

Jasno je kot beli dan, da bi se nam moral vžgati Judežev pečat na čelo, ko bi najenergичnejše ne zahtevali — slovenskih šol za naš narod. Pa ne samo ljudske šole, nego tudi slovenske

gimnazije in slovensko — univerzo si hočemo priporiti. Saj imamo relativno večjo literaturo in absolutno razvitejši jezik, nego so ga imeli Nemci, ko so vpeljali v prvič nemščino na svoja vsedčlišča. Ako nam pa bodo še kedaj očitali nazadnjaštvo in „Spießbürgertum“, ker se nečemo „naslanjati“ (priljubljena fraza tetke „Tagespošta“) na nemško prosveto, literaturo itd., le vprašajmo jih samo: „Zakaj pa se vi niste zadovoljili s francosko, angleško, špansko, italijansko, da celo z — arabsko literaturo, ko se je vaša nabajala takorekoč še v otročjih povojih? Kdo pa je vas svaril pred Lessingom, ko je napovedal vojsko francoskemu vplivu, ki se je začel šopiriti po vaši literaturi?“

Kar torej vam ni bilo ljubo, naj bodo nam drago. Ej, tako pa nismo padli na glavo. In četudi smo le majhen narod („Natiönchen“, kakor nas izvoli „Tagespošta“ imenovati), dosegli bomo, če Bog da, brez vas enkrat še prav čedno, četudi ne prvo mesto med ostalimi evropskimi narodi.

Potrebnih duševnih sil nam ne manjka.
(Konec prihodnjic.)

Beseda našemu kmetu.

Poroča inženir F. Lupša v Ormožu.

V listu št. 30 sem pisal o takozvanih notranjih sovražnikih našega kmetkega naroda. Ozirajoč se na omenjeni spis hočem danes poročati nekoliko o kmetki organizaciji. Tok današnjega časa združuje posamezne stanove, ki naj v družbah, društvih, zadrugah, zvezah, itd. skrbijo z združenimi močmi za svoj vsestranski gospodarski napredek. Tako združevanje je velevažno, vendar mora imeti svoje meje, in te so prav tam, kjer se prične vojska med posameznimi stanovi kar bi zamoglo sicer tudi vsestransko škodovati.

Združenje posameznih stanov v svrhu gospodarskega napredovanja, ojačenja in osvobojenja škodljivih spon imenujemo njih organizacijo. Če je kateremu stanu taka organizacija potrebna, je tembolj še našemu kmetkemu narodu. Vsak stvarno misleči naprednjak mi mora priznati, da je pred vsem potrebno začeti kmetki stan organizovati, seveda edino le z namenom pomagati mu, ne pa ga s kakimi političnimi nameni habiti, kar se je — žalibog — že tolikokrat uresničilo. Kmetka organizacija mora poučevati, vnemati in delati le na to, da se prične kmetovalec sam spoštovati in tako pridobivati tudi spoštovanje drugih stanov. Lahko rečem, da so ravno v tem obziru kmetovalci drugih narodov na višji stopinji strokovnega znanja kakor v naših slovenskih krajih.

Katera pot je najboljša za pravo organizacijo? Prijatelji zadrug vidijo vso rešitev le v zadrugah, prijatelji kredita spet le v posojilnicah in hranilnicah itd. Jaz pa rečem tako: Ne samo v posameznih enostranskih zadrugah, ne v vsakovrstnih političnih društvih in strankah itd. leži

prednost izobraženja kmetkega stanu, ampak edino le v prostem, toda vsestranskem združenju našega kmetkega naroda. Velik del Nemčije je, kakor sem imel priložnost tamkaj opazovati, v rokah kmetijskih društev, ki z največjim uspehom delajo enako tej ravno izgovorjeni misli.

Sicer pa tudi ne način, ampak le uspeh je merodajen, in ta leži v vsestranskem združenju naroda ter skupnem delovanju. Žalibog, da še nam manjka tako skupno delovanje!

Za tako skupno delovanje pa je pred vsem treba, da spozna kmet koristi, katere bi si takim potom pouka pridobil za vpeljavo napredne smeri v kmetijstvu. In to se, kakor dandanašnje razmere predobro kažejo, ne da doseči, predno kmet ne spozna svoje naloge, katera naj obstoji le v pridelovanju rastlin in vzgoji živali, ki služi človeku v razne namene. Ako pa se hoče kmetovalec umno baviti s poljedelstvom in živinorejo, tedaj mora natanko poznati vse naravne pogoje za uspevanje rastlin in živinoreje, kajti od teh pogojev je odvisna innožina in kakovost pridelka. Od vzajemnega delovanja naravnih sil zavisi razvoj napredka. Na podnebne razmere, na prisotnost zadostne svetlobe, toplote in vlage kmetovalec ne more vplivati ali pa le prav malo; vsled tega je in ostane njegova glavna naloga, da s skrbnim obdelovanjem zemlje, z izbiro najprikladnejšega semena, s primernim oskrbovanjem rastlin in s pravičnim gnojenjem ne samo polju rodovitnost ohranja, ampak množi zemlji moč in s tem tudi pridelke.

Da pa doseže kmet ta namen, treba mu je primernega pouka. Tako je n. pr. pri živinoreji krmljenje za uspeh zelo pomembno. Ni vse eno, če enoleten junček tehta po 200 kg ali pa po 300 kg in tudi denarnica čuti razloček, če krava na leto daje po 1100 ali pa po 2000 litrov mleka, posebno tedaj, če so troški za večji pridelek manjši, kakor je skupiček. Toda uspeh ni odvisen le od tega, koliko krme živina dobiva, marveč tudi od tega, kako da je krma sestavljena.

V mnogih krajih se pritožujejo, da nekatere rastline nočejo uspevati ali donosati pridelka, dasiravno imajo tla dobro pognojena. To se pripeti zelo pogosto v težki ilovnati zemlji, kjer pšenica, detelja itd. nočejo uspevati. Vzrok temu je iskati le v pomanjkanju apna v zemlji. Vse rastline potrebujejo za rast več ali manj apna; kjer pa manjka tega, pospešimo rastlinsko rast samo s tem, če pognojimo njivo z apnenim gnojem. Ta gnoj je namreč v težki, mokri zemlji zelo koristen vsaki rastlini, ker apno neraztopno v zemlji se nahajajoče rudninske snovi razkroji ter pomaga, da jih rastlina posrka, obenem pa rahlja in ogreva tudi tla. Vedeti se pa mora pri tem, da se vrši gnojenje prav v gotovem redu ter da tudi gnojenje z navadnim gnojem ne sme izostati, sicer velja pregovor: „Apno napravi očete bogate, sinove pa revne.“ Apno razkrojiva sredstva v gnojilu, ki leže inace mrtva v zemlji,

Solnce je pripekalo gorko. Kobilice so poskakovale po visoki travi in ovrčale, droben martinček je skakal po bližnji skali, nad glavo našega lovca pa se oglasi med vejami žvrgolenje ptice. Od daleč se je slišal žvižg lokomotive, menda od Vrhlabe sem.

Sicer pa je vladala tu mirna tišina, kakor na mirodvoru. V takih slučajih se človek rad uda raznim spominom. Tudi Kotek se zamisli v svoja mlada leta, spominja se svojega očeta in mamice, tudi krasne Katinke, katera je služila takrat v Hostincih, potem, kake je zapustil očetov dom, živel v zadrugi, prišel k mojstru Machu, njegovi tovariši, lovi itd.

Medtem ni opazil, da mu pipa ugaša. „Eh saj se imava s Katinko rada, bolj kot bi bil dobil kakšno bogato iz mesta“, tako si še misli. „Sitnosti si med seboj še nisva napravljala. Kaj nama nanjka?“

Medtem opazi, da iz brloga moli nekaj belega. Mahoma se zbudi iz sanj, spoznavši, da je to — jazbec.

Žival nekoliko časa voha, nato se pokaže cela glava, in Kotek poželjivo ogleduje črne proge pod očmi jazbeca. Obenem palico krčevito stisne, pa skoči še bolj za deblo. Sroe mu je toliko kakor kladivo.

Ozrši se še nekoliko okoli sebe, privali se jazbec ves iz luknje. Bil je to kaj okrogla, rejena žival. Kotek je poslušal njegovo mrmaranje, ko se je ogledoval okoli sebe. Končno kosmatin utihne, ne videvši nikake nevarnosti. Prišel se je gret na solnce, ker se je menda utrudil na ponočnem lovu.

Na bližnji travi ugleda kobilico. Kavsne po nji in malo zacmaka. Nato se ogleda za čmrcljem, ki približi mimo njega. Medtem je Kotek opazil ostre in špicaste njegove zobe.

„Čemu da nimam puške?“ obžaluje v duhu Kotek. „Toda vendar zlepa mi vseeno sedaj ne uideš, le počakaj!“ Še bolj trdno prime za palico in opazuje jazbeca.

Ta kobaca kakih 4—5 korakov dalje na solnce, se otrese, kakor da bi hotel stresti prah raz sebe in nato sede na zadek, kakor pes. Solnce se je vpiralo v njegov kožuh, kar mu je vidno ugajalo. Še enkrat povoha okoli sebe, jeli vse varno, nato se vleže na hrbet in obrača sedaj eno stran proti solncu, sedaj drugo. Sčasoma počne dremati. Tega je naš Kotek ravno pričakoval — toraj sedaj skok, dva, in njegova palica je treščila ravno na glavo jazbeca.

Kakor bi bila strela udarila poleg njega, je skočil kosmatin kvišku in zarjul kakor mlad medved. Kmalu pa mu je omotica počila in hotel

je niti spet v brlog. Toda to se mu ni posrečilo, kajti v trenutku, ko je palica treščila, vrgel se je Kotek nanj, zgrabivši ga za vrat. Nastala je huda borba. Jazbec se je zagrizel z svojimi ostrimi zobmi Kotku v prsa in mu s krempiji trgal obleko. Toda Kotek ni čutil bolečin, s poslednjimi močmi je odtrgal jazbeca od sebe in mu pokleknil na vrat. Še nekolikokrat je ta zavilil, prasil s tacami Koteka v stegno, pa je — dokončal.

Teško sopeč si je otiral Kotek pot s čela. „Mrcina, ti si me pa zdelala“, pravi gledaje raztrgano arajco. „Je bilo tega treba? Ko bi imel puško, bi vse to izostalo.“

Ogledal si je tudi svoje nedeljake blače. Kakor pomandrana ounjia izgledajo. Toda vse to še ni nič proti ranam na prsih, na roki in stegnu.

„Tako pač ne smem iti Katinki naproti. To bi mi jih povedala.“ — Pusti jazbeca na „bojišču“ in si gre k bližnjemu potoku rane izmivati.

Solnce je davno šlo na goro, ko se je Kotek po stranski poti bližal domu. Koča, kjer je bival, je bila bolj v strani za vajo, da se je lahko neopažen vračal in lova. V hili je bila še tuč. Katinka je še doma.

Če se pa apno rabi pravilno z drugim gnojem, pri čemur je treba opomniti, da se nikdar ne sme gnojiti z obojim gnojilom naenkrat, tedaj se lahko navedeni pregovor takole preobrne: „Apno bogati očete in sinove.“

Iz navedenih primerov se spet predobro razvidi, kako velevažno je za kmeta, ako si zna sam pomagati, kar se največkrat le s cenim in prav navadnim sredstvom doseže; toda vsega tega se je treba učiti. Prepričan sem, da v našem kraju le stoti zna, kako bi si v takem slučaju pomagal ter rodovitnost in s tem tudi dobiček svojega posestva zboljšal. Taki pouki pa se lahko gode le v vsestranskem združenju, skupnem delovanju in zasledovanju pravi; le v tem leži za kmeta pred vsem napredek, ojačenje in oslobojenje škopljivih spon, kar pa ni nič drugega, kakor sem že v začetku navedel, ko organizacija kmetijskega stanu.

To je neobhodno potrebno za naš slovenski narod, sicer se v veselje naših sovražnikov uresničuje beseda: „Mi ne napredujemo, ampak nazadujemo!“

In to bi pomenilo naš pogin!

Celjske in štajarske novice

(Volitve v celjski mestni zastop) se vrše 18., 19. in 20. t. m. in sicer voli III. razred 18., II. razred 19. in I. razred 20. Volitve se začnejo vsak dan ob 9. uri dopoldne in se bo v III. razredu, ako bo treba, tudi popoldne volilo in sicer ob 3. uri. Vsak razred voli 8 občinskih svetnikov in štirih namestnike.

(Žmagoslavje nad slovenskim narodom in uslužbenci c. kr. sodišč v Celju.) Tozadevna popravka v zadnji številki našega lista žalostno razsvetljuje razmere, ki vladajo pri nas. Zato smo prisiljeni zapisati o tem še par besedi. Saj bi se prizadeti možički sicer nazadnje še domisljali, da imajo celo še oni kaj „vun dobiti“, in da so oni mučeniki svojega poklica. Opozarjamo, da je nemškonsacionalno godbeno društvo popravilo dejstva, katera popraviti je imelo pravico in dolžnost predsedstvo sodišč. O ti ironiji avstrijskih sodiščnih razmer! Godbeno društvo popravlja, da ni res, da so med uradnimi urami v c. kr. uradih manjkali uslužbenci, ker so „svirali žmagoslavje nad Slovenci, ki so propali pri volitvah v brežiški okrajni zastop! Eden izmed uradnikov pa popravlja, da ni dal dovoljenja za to nečuvno sramotenje naroda! Kje so pa predsedstva dotičnih oblasti? Zakaj ona ne popravijo, da ni res, kar smo pisali? In še nekaj o tem, da bi ne bilo res, da so dobili c. kr. uslužbenci od uradnih predstojnikov dovoljenje. Tako torej! Brez dovoljenja so se predrznili zapustiti urad in iti mu zicirat k žmagi nad narodom, kateri jih preživlja! Če bi to bilo res, bilo bi to ravno tako žalostno kakor če so dobili dovoljenje, ker bi pričalo o

vsakem pomanjkanju discipline v teh uradih. Toda dovoljenje so imeli — če ne izrecnega, pa dobili so je gotovo že davno molče in celo — s priznavanjem. Recite, da ni res, tedaj pa imenoma navedemo vse udeležence črno na belem in povemo še — marsikaj!... Če pa slovenski poslanci ti stvari ne bodo posvetili takoj primerne pozornosti, dožvelj bomo, da bodo naenkrat nemški poslanci stvar na glavo postavili in se zavzeli za krivce kot mučenike. Zato pa ne smemo odpustiti in se še oglasimo!

(Čemu se vozi Rakusch v Maribor.) Dve vrsti mnenj kroži po raznih časnikih tičočih se potovanja našega velemožnega g. župana Rakuša v Maribor. Nekateri glasovi govore, da misli g. Rakusch postaviti na prestol predsedništva okrožnega sodišča v Celju najnovejšega državnega pravdnika v šestem činovnem razredu, mariborsko-celovškega dr. Nemanica, drugi pa zopet zagotavljajo, da potuje g. Rakusch v znamenju brežiških izgredov in njihovih sodnijskih posledic. Na celi stvari je edino resnica, da je g. Rakusch v Mariboru konferiral z gospodi mariborskega okrožnega sodišča, z dr. Pevcem Nemanicem, Morokuttiem in Kapunom. Mi smo trdno prepričani, da je naš velemožni visoko vzvišen nad ta hudobna obrekovanja, ker poznamo njegovo naklonjenost napram slovenskemu narodu. Ona obrekovanja gotovo nimajo drugega namena, kakor da izpodkopljejo njegovo priljubljenost, proti čemur pa mi kar najodločnejše protestiramo. Rakusch je bil, je in bo z dušo in telesom naš! Ako tega še ni pokazal, in ako je dosedaj delal ravno nasprotno, kaj moramo zato.

(Wolf in njegova soproga, rojena Stepisch-niggova.) V ponedeljek se je obravnavala pred dunajskim sodiščem tožba Wolfove soproge za ločitev zakona, ker jo je pretepal in se z drugimi pajdaši. Kakor je znano, je Wolfova soproga nagloma izginila iz Celja in je sedaj v Curihu v Švici. Pri obravnavi ste bili obe stranki zastopani po odvetnikih. Obravnava ni bila končana. O izidu bomo poročali. Za danes naj samo pripomnimo, da nam je pri tej stvari vedno v mislih oni narodni pregovor, ki pravi: „Bog že ve, zakaj kozi rog odbije!“

(Okrajni šolaki svet celjski) je v svoji seji dne 1. t. m. imenoval g. dr. Mar. Moos (iz Gotovelj) za p. m. učiteljico v Liboje; sklepal o razširjenju dvorazrednice v Galiciji in trirazrednico, oziroma o ustanovitvi nove šole v Trnovem pri Galiciji ter o izšolanju nekaterih hiš v Cerovcu iz šole v Dramljab k oni v Blagovni; priporočal dež. šolskemu svetu nekaj prošelj za podelitev starostnih doklad; vzel na znanje poročilo o nadzorovanju nekaterih šol ter izrekel zahvalo a) krajnemu šolskemu svetu za okolico Celje za njegovo veliko prijaznost in požrtvovalnost šoli in učiteljstvu, b) č. šolskim sestram v Celju za njih milo oskrbovanje revnih otrok posebno v

zimskem času, c) g. L. Šahu, nadučitelju v Teharjih za njegovo marljivost pri cenovi šolske kuhinje za revno mladino, ter končno sklepal o ustanovitvi dekliške šole za okolico Celje, oziroma o kraju, kjer bi ista stala.

(Teharski shod in nemška resnicoljubnost.) Pretekli teden smo poročali, kako lepo se je na Teharjih obnesel shod političnega društva. Celjskima govornikoma gg. dr. Karlovšku in dr. Kukovcu so Teharčani k njiju govorom izražali vsestransko burno priznanje in le neradi so se od njiju ločili, ker sta se vsled nujnih drugih opravkov morala kmalu posloviti in odpeljati v Celje. To je gola resnica in vsak udeleženec shoda bo potrdil, da je vsako drugačno poročilo o shodu le zlagano. A kaj smo o tem shodu in o celjskih govornikih čitali v tukajšnjem nemškem lističu? Piše, kakor da bi se shod bil kar le mogoče slabo obnesel in kakor da bi bil razgnan, in da sta morala gori imenovana gospoda vsled nasprotstva zborovalcev zbežati. Tako duševno hrano nemški listič podaja svojemu nemškemu in nemškemu občinstvu. To občinstvo pa ni glede okusa izbirčno in kdo ve, ali nemškemu lističu celo teh nesramno-smesnih laži ne veruje. Našim Nemcem se res mora častitati zaradi duševnega obzorja njih časopisja, ki je najpokrvarjenejša in najlažnjivejša izmed vsega, kar ga izbaja pod solncem. Častitati se pa mora tudi nemškemu novinstvu zaradi kurioznega okusa njegovih bralcev, ki vsako smrdljivost požre pohlevno in — slastno. Pa še nekaj drugega smo izvedeli, kar se točno strinja z besedilom gori imenovanega poročila o teharskem shodu. Teharski nemčurji so namreč slabe volje, ker se jim ni posrečilo neko uprav nemško salotstvo nasproti dr. Karlovšku in dr. Kukovcu. Najeti so bili nekateri pijani hlapci, ki so imeli povelje, slovenske Celjane, ako bi v mraku Teharje zapustili, iz sasede napasti, kakor ima ta družba sploh navado bojevati se zoper nasprotnike, katerim v boju z duševnim orožjem ni kos. Jeza, da se jim to ni posrečilo, veje iz celega poročila nemškega lističa. O, ve uboge reve, če ste že tako daleč padle, da mislite, da se bo politični boj za zmago slovenskih pravic na Spod. Štajarskem odločeval s poleni in kamenjem. Ne, zmagal bo razum, zmagal bo duh, zmago nad nemčurstvom bodo dosegle ideje in ljudstvo. Te ideje so pa oprte na pravico in ljudstvo je v 99 odstotkih slovensko. Teharčani, glejte, kakšni ljudje so nemčurji! Ogibajte se jih. Na noge!

(Vojniška volilca sleparija) je celjskemu lističu in sploh spodnjestajarskim nemčurjem grozno neprijetna, namreč neprijetna, ker se je tem sleparijam prišlo na sled. Da so pa sleparijo tako lepo izpeljali in tako zmagali, jim ni neprijetno, ampak čisto prijetno, in so jako zadovoljni žnjo. Njihov listič bi kaj rad sleparijo zakril in skuša svoje slaboumne čitatelje pre-

III.

Pridno se je ogledovala Katinka po polju, ko se je procesija vračala v rojstno vas. Ali Jachyma ni videti nikjer. Pa je obljubil, da pride celo do Vejsploha nasproti. Ona ima zanj radostno novico: hčerka njena ima v mestu v lekarni jako lepo službo in sedaj mu pošilja v spomin krasno pipo, na kateri je jelen vrezan.

Toda kako bi ji mogel Jachym priti naproti, ko si je ravno v tem času v gozdnem gaju izpral rane in obleko.

Katinka je prišla domov nepokojna. Vrata v izbo so zaprta. Seže pod zaboječek v kotu, kjer najde kljuko in odpre žnjo duri.

Kmalu je odprta svojo prtijago in je šla vprašat sosedo v stanu: „Ne veste-li, kje je Jachym? Naproti mi ni prišel, doma ga tudi ni?“

„Po obedu ga nismo več opazili. Tu si je segrel malo kave, pa je odšel, ne da bi povedal kam.“

„To je čudno! Torej mi ni šel naproti! Morda ce mu je kaj zgodilo?“

Omraku potem je srečala Jachyma pred kočo.

„No, vendar, kako mi ti prideš naproti!“ očita mu s pikrim glasom. On pa nič ne reče, temuč stopi v sobo, kjer vrže jazbeca na tla.

„Jezus Marija! Kaj si prinesel?“ čudi se žena, ker take zveri še svoj dan ni videla.

„To je jazbec, dobrodošel!“

„Moj Bog, kaj pa ti je? Saj te je skoraj sama kr! Ah, lepa, pisana srajca je vsa narazen, ko sem dala zanj tri dvajsetice. In telovnik pa hlače? Kje si se tako udela?“

„Nič preveč, stara, nič! Ta le mrcina ne pozna šale. Zato pa mi bode dal nove hlače in telovnik, tebi pa lepe nove čevlečke.“

„Sedaj pa mi rajši nekoliko pomagaj! Idi po vode k vodnjaku, poišči kako staro srajco, pa še nekaj stare masti in troho jelove smole.“

Precej časa je trpelo, predno sta Kotek in žena poiskala vse rane, jih namazala in obvezala. Dub o je bilo še, da sta imela vso pripravo doma, kakor zajčjo mast, jelenov loj, pa še mnogo kaj enakega.

IV.

Štirinajst dni je trajalo, predno se je Kotek mogel spet lotiti statev, da so se mu namreč rane pcelile. Medtem je bila žetev. Druga leta ob tem času ni bil za statvami, temveč je pomagal s Katinko pri žetvi na polju. Letos pa se ni dotaknil niti enega snopa. Delala je tembolj Katinka, ki pa ni pozabila nobenkrat ob obeda za Jachyma prihraniti košček pogače.

Sedaj j veljal Kotek kot junak med vaščani. Stari in mladi so ga obiskovali in gledali njegovo zver. Barantavec Koželuh, ki je trgoval v Liberco z maslom, je kupil od njega jazbečovo kožo ter jo našil svojemu konju na komat. Salo jaz

bečovo je Kotek prodal v lekarno, kjer je dobil lep denar. Takrat je iz njegovega doma dišalo nekaj dni ravnotako kakor iz župne kuhinje ob inštalaciji. — Jazbec je bil prirejen kakor prašič.

Kmalu po teh dogodkih je šla Katinka spet v Hostnico, to pa že v novih šagrinastih čevljih. Pa ne spet na božjo pot, temuč je šla po svojo hčer. „Ali ne boče več služila?“ jo vpraša prijateljica. „Ne bode!“ odgovori Katinka ponosno. „A zakaj ne?“ — Povem v kratkem, ker se mudi. Stari ded Kotekov se je udal misli, da izroči posestvo sinu in ta naj vzame Katinko za ženo? Kotek namreč ni bil pravi oče Katinki. — Pač pa je on sedaj postal važna oseba v Jablonci, kot nekaj upravitelj onega posestva. V tem času sem ga jaz spoznal. Videti je bilo, da so ga ljudje, ki so ga prej večkrat zasmehovali, sedaj jako čislali.

Medtem se je pripetilo, da je barantavec Koželuh umrl. Kotek je šel na pogreb, potem še na dražbo njegovega imetja. In kaj je prinesel od dražbe domov? Stari komat, pošit s jazbečvino. Ko so se doma temu čudili, je odgovoril: „Verjamite mi, da sem v prejšnjih časih marsikatero zver ugonobil, ko sem imel še palko. Tega zadnjega pa sem zadavil z golimi rokami, zato hočem imeti njegovo kožo za spomin.“ Saj je mrha tudi on mene precej opraskal.“

210
motiti s tem, da jim pravi tako, kakor da so nekateri slovenski volilci, tudi slepariji, češ, da imajo tudi ti naznaten davek predpisan, tako n. pr. g. dr. Sernec 65 v. in gospa Adela Dečko 44 na leto; pa to ne pravi ta častivredni listič, ki zagovarja tako iskreno vojniško sleparijo, da je dr. Sernec svoje zemljišče resnično kupil ter prodajalcu Pavlu Apatu v gotovini izplačal 224 K kupnine, medtem, ko nihče od vojniških nemških sleparjev ni plačal navideznemu prodajalcu niti vinarja, in še niti na svoje stroške ni bil prepisan v zemljiški knjigi, ampak se je to iz drugega fonda, ki nalašč služi za take in druge sleparije poplačalo. Sleparija dotičnih nemških volilcev v Vojniku je torej popolnoma jasna, kajti njihova kupčija je bila na videz, le zato, da si priglufajo volilni glas za vojniško občino. Čuditi se je le, da imajo kompetentne kazenske oblasti tako slaba očala, da še te sleparije dozdej kratko ne malo niso mogle opaziti. Kar se pa gospe Adele Dečko tiče, pa ni res, da ista plačuje samo 44 v davka v trgu Vojniku. Če gre „vahtar“ v zemljiško knjigo pogledat, bode videl, da je gospa Adela Dečko solastnica zemljišča vl. št. 52 in 154 k. o. trg Vojnik, kateri dve zemljišči imate čistega doneska 77 K 75 v; predpisani davek je torej od njih 17 K 65 v, in še hišne razredovine 3 K, torej skupaj 20 K 65 v, tako da plača gospa Adela Dečko v Vojniku 10 K 32 v davka. — G. dr. Ivan Dečko je oddal pri volitvi v Vojniku dva glasa, ker je imel voliti zase iz za svojo soprogo; on ima namreč še kot samolastnik drugo vlogo št. 125 k. o. trg Vojnik, katera ima čistega doneska 39 K 40 v in zemljiškega davka 8 K 93 v in hišne razredovine 3 K, torej 11 K 93 v. Slovenski volilci niso oddali ne enega sleparskega glasa, nemški volilci pa kar cel kup — v tem je razlika med podlostjo nemške stranke in med poštenostjo slovenske stranke.

(Umrli je) v Kostrivnici pri Rogaški slatini g. Uršula Brglez v 64. letu svoje dobe. Rajna je bila blaga žena, zato jo je ljubilo vse daleč na okrog. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva, kar je najlepši dokaz, kako priljubljena je bila v župniji. Svetila ji večna luč!

(Iz Brežic.) Gosp. Jože Holý, slovenski brivec, lasničar in lasuljar v Brežicah, je odlikovan v Pragi na razstavi izdelkov brivcev, lasničarjev in lasuljarjev za svoje lepe lasulje, posebno pa za eden iz las umetniško izveden šopek ter vazo z veliko častno kolajno „Remestniško živnostenske besede“. G. Jože Holý se je tudi udeležil sedaj na otoku Malta prirejene razstave avstrijskih obrtnikov. On je prvi v Brežicah odlikovani obrtnik. Njegovi izdelki so inozemskim in tudi ameriškimi gledališkimi igralcem dobro znani. Blago g. Holý - ja priporočamo našim gledališkim odrom in diletantom.

(Premeščanje.) Premeščena sta c. kr. davčna oficijala g. Franjo Kunej iz Brežic v Celje in g. Janez Škoflek iz Maribora v Brežice. G. Kunej je „pristen“ Nemec iz Podređe; kot širitelj nemške kulture si je stekel velike zasluge, kaj čuda torej, če se je ta Nemec udeležil zadnjega zmagoslavja brežiško-celjskih hajlakov. Že zunanost tega gospoda je jako zanimiva.

(„Slovensko društvo“.) Politično društvo za Spodnje Štajarsko si je v svoji seji dne 5. t. m. sestavilo sledeči odbor. Predsednik dr. I. Glaser; predsednikov namestnik profesor Robič; tajnik A. P. Korošec; blagajnik dr. Fr. Rosina.

(Sv. Miklavž pri Ormožu.) Slavna posojilnica pri Sv. Miklavžu je dovolila „Slovenskemu pevskemu društvu „Zvon“, ki se v kratkem ustanovi, 10 K. Za ta dar ji izrekamo tem potom srčno hvalo!

(Čedne razmere pri c. kr. uradih v Ljutomeru.) Malokje si menda uradniki upajo ljudstvu, med katerim so poklicani službovati v prid države, tako nasprotovati kakor v Ljutomeru. V spominu je še, kar smo pred kratkim morali o ljutomerskih uradnikih pisati. Mesto, da bi se jih kaznovalo in k redu poklicalo, postopajo še pogumnejše nasproti slovenskemu ljudstvu po starem načinu. Kar svojemu sluhu nismo mogli verjeti, ko smo slišali, da prizadeti uradniki celo razne gospe, katere sumničijo, da so o njih resnico poročali, tožarijo. To presega res že vse meje in je samo nasproti tako neodpušljivo

krotkim ljudem možno, kakor so Slovenci. Zadnji čas smo celo izvedeli, da so ptegnili splošno spoštovanega c. kr. sodnega oficijala Kocuvana v Ljutomeru v disciplinarno preloakavo, ker ga sumničijo, da je poročal našemu listu resnico o postopanju nemških uradnikov. In vendar g. Kocuvan našemu listu nikdar niti črke ni pisal, kar ne le kot častnikarji ampak tudi pod častno besedo izjavljamo. Če se naše sodne razmere ne spravijo v državnem zboru kmalu temeljito v pretres, prišlo bo do položaja, ki bo v največjo sramoto avstrijske države, in te razmere bo potem težko, če sploh kedaj ozdraviti. Nemška gospodstvaželost in predrznost sega tako daleč, da vkljub takim kričecim razmeram nemški poslanci še groze, da se bočejo pritožiti celo zoper vladno protekcijo nasproti Slovincem vsled imenovanja par slovenskih sodnih pristavov. Ali bomo res tudi tu doživeli, da bodejo naši poslanci — zaspali pri tako prehiteti toli predrzen nemški namen?

(Obesil se je) v Gradcu hišnik Vid Vavpotič, doma iz ptujske okolice. Vzrok samomora je baje to, da so ga odpustili iz službe.

Narodne razmere v Ptuj in okolici.

(Dopis iz Ptuja.)

Volitve za okrajni zastop se bližajo. Te delajo nemčurjem in nemčurčkom že zúaj skrb! Kaj tudi ne! Mesto Ptuj je sicer že zdaj imelo v okrajnem zastopu polovico mandatov, dasi bi mu po davkih, katere mesto plačuje od posestev, ne šla niti ena tretjina vseh mandatov. Pa to še mestjanom in njihovim podrepnikom nikakor ne zadostuje. Kmetiskim posestnikom bi radi odvzeli še deset zastopnikov velikega posestva, da bi dobili v okrajnem zastopu odločilno večino, da bi dobili gospodarstvo v roke in oblast nad večino slovenskega prebivalstva v okraju! Začeli so že agitirati, vozijo se že spet po okraju in trkajo pri volilcih, velikih posestnikih. Dobrikajo se, delajo obljube; znane slovenske narodnjake, kmetkega in gospodskega stanu, pridno obirajo, grdiijo in črnijo! Spet nato špekulirajo, da se nahajajo med Slovenci še vendar tupatam, posebno v bližini mesta, tepci in izdajalci, rjavi Judeži, katere bi moral že davno pes za plotom gristi! Majhen možicelj iz Brega se je lotil agitacije s posebnim vneom, kakor tudi pred tremi leti. Za trdno pričakujemo in zanašamo se, da bode vsak veliki posestnik tega agitatorja iz nemčurskega mestnega brloga, kakor vsakega drugega — vrgel pred prag. To zasluži in nič drugega! Po šnopsarijah se naše ljudstvo duševno in telesno ubija. Kadar pa imamo kako volitev, pa pride lastnik take šnopsarije med slovenske volilce in njim zatrjuje, da je on edini in najboljši prijatelj tvoj, slovensko ljudstvo! To je nesramnost in predrznost, da ni večje! Kdo bode to zasramovanje mirno prenašal? Mestjan, bodisi Nemec ali slovenski odpadnik, ima vse, kar mu po postavi gre, ima še dosti več. Slovensko kmetško ljudstvo, skrbí tudi ti zase in za nikogar drugega! Z izdajalci pa je treba tako postopati, kakor to zasluži, nič njim prizanašati! Izdajalci so največji sovražniki vsakega naroda; naj jih tudi med nami zadene zaslužena kazen, da se iztrebijo!

Druge slovenske novice.

(Nesrečna smrt) V noči med nedeljo in ponedeljekom je umrl v Ljubljani profesor Simon Rutar. Prišel je zvečer okrog 10. ure domov. Odložil je zgornjo obleko razen hlače, našgal svečo in šel na stranišče. Svečo je najbrž postavil preblizu sebe, srajca se je vnela in je začela goreti. Trgal je gorečo srajco s sebe, ali vsled strahu in opeklín je onemogel. Zjutraj so ga našli pri vhođu v sobo mrtvega, vsega ožganega. Srajca in hlače do kolen so zgorele na njem. Poklicani zdravnik je mogel le konstatirati, da je Rutar umrl vsled zadobljenih opeklín, ki so bile tako hude, da se je meso kar luščilo. Pogreb je bil v terek. Ponearečenec je bil eden najboljših slovenskih zgodovinarjev in narod izgubi izvrstno moč, ki je s svojim peresom razkrila marsikatero temno stran naše zgodovine. N. v m. p.

(Kasacijsko sodišče) je potrdilo razsodbo ljubljanskega porotnega sodišča, po kateri je bil svojedastni urednik „Slovenca“ dr. Evgen Lampe obsojen v šestmesečni zapor.

(Nemci v Ljubljani) dvigajo glave, kakor gobe po dežju. Da temu ni najmanj kriv liberalno-klerikalni razpor na Kranjskem in posebno v Ljubljani, je prav lahko umljivo. Najnovejša nemška goba, ki poganja na slovenskih ljubljanskih tleh je ženska podružnica „Südmärke“ v Ljubljani. Zgraditi hoče dom za nemški otroški vrtec.

(Žensko telovadno društvo v Ljubljani) je priredilo prošlo nedeljo dopoldne v Sokolovi telovadnici telovadno skušnjo. Pod vodstvom vaditeljice gđ. Josipine Kajzeljeve je nastopilo 48 telovadk. Proizvajale so se proste vaje, telovadba na orodju (konj na šir in vzdolž, miza na šir in bradlja) in vaje s palicami. Mnogo zanimanja so vzbudile proste vaje. Vaditeljica gospica Kajzeljeva je dobila v poklon od ljubljanskih dam košarico s cvetjem in od ljubljanskega Sokola šopek s trakovi. — Kakor čujemo je naše vprašanje, ali bi ne bilo tudi pri nas v Celju mogoče žensko telovadno društvo, našlo odmeva pri naših damah. Kakor smo izvedeli iz prav gotovega vira, ne bo dolgo, da bomo poročali o ustanovitvi takega društva. Ustanoviteljicam želimo že naprej največje sreče in sijajnega uspeha.

(Kipi slavnih mož.) Ljubljanski trgovec, gospod Jernej Babovec, je založil kipe odličnih Slovencev. Dosedaj je gotov kip Prešernov, visok 40 cm, ki stane samo 7 K, in Krsnikov, visok 25 cm in stane 3 K. Kmalu bodo na razpolago tudi kipi Levstika, Jurčiča, Vodnika, Slomška i. dr. Kipi se priporočajo vsakemu, zasebnikom, posebno pa društvom v okras družbenih prostorov.

(Velik požar) je bil v Ljubljani v noči med 2 in 3. t. m. Gorelo je v Pollakovi tovarni usnja na Sv. Petra cesti. Zgorela je šnpa za čreslo in več vagonov čresla. Zishvaliti se je le hitremu nastopu požarne hrambe, da ni začelo goreti tovarniško poslopje.

(Poročil se je) gosp. Edmund Kavčič trgovec v Ljubljani, z gđ. Franko Verbičev v Bistri. Častitamo!

(Zlato poroko) praznuje g. Peter Majdič, veleposestnik in lastnik paromlina v Jaršab pri Mengšu, s svojo soprogo Marijo Majdič v nedeljo, dne 10. t. m. Sveta maša in blagoslovljenje bode ob 10. uri dopoldne v župni cerkvi v Mengšu. Vrhna jubileantoma, ki sta vzredila dva največja podjetnika med Slovenci in jima vcepila narodno zavest, tako da je lahko ponosna Slovenija na nju, khčemo: Bog poživi še mnoga leta slavljenca!

(Umrli je) v Novem mestu g. Ivan Logar, c. kr. sodni nadsvetnik v pokoju, star 84 let. Pokojnik je bil rojen Dolenjec in je tudi večinoma služboval na Dolenjskem. Bil je vobče priljubljen kot uradnik in kot zasebnik. N. v m. p.

(Slovenski odvetnik v Celovcu) Kakor poročajo, se je preselil iz Ljubljane v Celovec slovenski odvetnik, dr. Janko Brejo.

(Izgubila se je) 50 let stara omožena Marija Slabe iz Ivanjega sela na Notranjskem. Moč jo je pred več časom odpodil od hiše, potem je postala slabomna. Dosedaj je niso mogli najti.

(Odvetniško pisarno) je odprl v Gorici nov slovenski odvetnik g. dr. Frančišek Pavletič.

(Oče in sin) Iz Trata poročajo: V ponedeljek je prišel Engelbert Karis pijan domov in je začel brez vzroka prepri s svojo ženo in hčerko. Ker se je sin potegnil za mater in sestro, ga je oče hotel pretepati, ali sin pograbi nož in zača očetu pet bodiljav. Očeta so prepetjali v bolnico, sin pa se je sam javil policiji.

(Slovenska iznajdba v Ameriki) Iznajdba našega rojaka, stotnika gosp. Fridolina Kavčiča, tako imenovani brzosedlar, je tudi v Ameriki obudila pozornost. V New-Yorku se je ustanovila akolijska družba s kapitalom 300.000 dolarjev, ki bo proizvajala v veliko Kavčičev izum.

Društveno gibanje.

(Katoliško bralno društvo pri Sv. Jurju ob juž. žel.) priredi v nedeljo, dne 10. maja t. l.

popoldne po večernih v prostorih g. Alojzija Nendla predstavi: „Kmet Herod“ in „Jeza nad petelinom“ s petjem in tamburanjem.

(„Savinjsko učiteljsko društvo“) je zborovalo dne 23. malega travna na Gomilskem. Vkljub skrajno neugodnemu vremenu se je zbralo dokaj tovarišev in tovarišic. Posetil je zborovanje tudi naš častni član, g. J. Vidic, nadučitelj v p. kate-rega smo radostno pozdravili ter mu častitali na zopetnem okrevanju. Prisostvoval pa je zborovanju tudi gosp. stud. iur. Koderman kot gost. Predsednik poroča, da se je svoječasno udeležil pripravljalnega shoda zastran ustanovitve „Zveze slovenskih štajarskih učiteljev in učiteljic“ ter tudi pogojno obljubil pristop „Savinjskega učiteljskega društva“ k tej zvezi. Pretresovala so se potem pravila „Zveze slov. štajarskih učiteljev in učiteljic“ ter se končno odobrili pristop k isti. Predavanje g. Maršiča se je moralo vsled neljube naključne preložitve na prihodnje zborovanje. Predsednik poroča o delovanju društva v minoletem letu. Ob ti priliki zahvali g. Pečarja, da je tako spretno vodil vse priprave povodom slovesnosti v Št. Pavlu. Potem prečita pismeno poročilo društvenega blagajnika, ki je za danes opravičil svojo odsotnost. Iz tega se razvidi, da je tudi gmotno stanje društva še precej ugodno. Zdaj bi morala slediti volitev novega odbora. Dosedanji predsednik že naprej odklanja vsako zopetno izvolitev zaradi preobilih uradnih poslov v tem letu. Opiraje se na to izjavo predlaga g. Farčnik, naj se ta točka odgodi na prihodnje zborovanje, ko bomo polnoštevilno zbrani. Temu nasvetu se pritrdi. Delegatom za prihodnjo skupščino „Zveze slovenskih učiteljskih društev“ izvolili smo gg. Pečovnika in Jakšeta. Prihodnje zborovanje bo meseca majnika v Braslovčah.

(V Št. Pavlu pri Preboldu) ponovi v nedeljo, dne 10. t. m. „Kat. izobraževalno društvo“ zadnjič lepo uspelo igro „Dve materi“ ob znižani vstopnini. Uprizorila se bo tudi burka „Kmet Herod“. Mesto posebnih vabil vabi odbor tem potom domačine in sosede k obilni udeležbi.

(„Vesna“ na Dunaju) Vabilo na ustanovni shod društva slovenskih in hrvatskih dijakov upodablajočih umetnosti „Vesna“ na Dunaju, ki se vrši dne 9. maja 1903 v Richterjevi restavraciji (III. Rennweg 3) točno ob 7. uri zvečer, s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika 2. Poročilo pripravljalnega odbora 3. Volitve odbora za tekoči tečaj 4. Slučajnosti. Vsi gg. slovenski in hrvatski dijaki upodablajočih umetnosti so dobrodošli!

Dopisi.

Dobrna pri Celju. Ponižnost, pravijo, je lepa čednost in zategadelj menda na svetu tudi tako redka. Posebno dandanašnji se je ljudje branijo in marsikdo raje naprej in nakvišku, da bi ga ljudje bolj videli in občudovali ali vsaj o njem govorili. Ali se to zgodi potem zaradi slavnih ali neslavnih del, to je takemu človeku že vse eno, samo, da se o njem govori; zakaj največjo nesrečo vidi v tem, če bi bil nepoznan in pozabljen na svetu.

Take nesreče se menda boji tudi dobrnski „fajerber“, nesreče namreč, da nihče o njem ne bi govoril. Ker je baje prišel do hvalevrednega spoznanja, da igra s svojim nemškutarstvom jako žalostno ulogo — nekateri so poskusili, da bi ga s „hajlanjem“ privedli do veljave, a tudi tega se nihče ne vstraši na Dobrni — zato hoče sedaj postati „slaven“ na drug način.

Pa je res žalostno, da se Dobrna tako malo zmeni za „fajerber“. Po naših mislih zasluži „fajerber“, da bi se o ničemer drugem ne govorilo, ampak samo o njem in njegovih velikih zaslugah za Dobrno. Sedaj pa opazujemo že dolgo, da se noben vrabič več ne gane, ako koraka „fajerberov“ hrabra in ponosna četa po dobrnskih tleh. To res ni prav! Sicer pa mi ne moremo nič za to.

Da bi se torej „fajerber“ rešil iz globočine pozabljenosti in preziranja, stihal mu je nekdo neizmerno pametno misel, katera zasluži, da jo razodenemo tudi širjemu svetu, zakaj škoda bi je bilo, ko bi tudi ona padla v pozabljenost, v kateri se nahaja ves „fajerber“. Kdo da je oče te modre misli, se še ne ve, le toliko je prišlo

med svet, da je bil porod te misli strašno težek. Pa je tudi umevno, zakaj take misli se ne rodijo vsak dan, ampak morebiti vsako stoletje le enkrat. Padli smo skoraj na hrbet, ko smo slišali prvokrat govoriti o tej velikanski misli.

Zdaj je pa gotovo že vse radovedno, kake vsebine de je ta misel. Takele: „Letošnje leto bodo enkrat špricali dobrnsko šolo.“ V začetku nismo mogli razumeti teh besed, a v pojasnilo se je dodalo tole: To leto bodo imeli, kakor se sliši, nemški fajerberkarji iz mnogih krajev na Dobrni neko zborovanje, in pri tej priložnosti bo dobrnska šola predmet, na katerem bodo poskušali svojo spretnost dobrnski fajerberkarji.

Nekaj časa smo mislili, da je to šala. Dozdaj je namreč večina naših fajerberkarjev še vedno trdila, da so Slovenci — Nemci so samo trije — a sedaj se zdi, da so se zapisali z dušo in s telesom nemškutarstvu. Če ravno smo radovedni videti naše „fajerbere“ slovenske krvi — a nemškutarskega mišljenja v bratskem objemu s fajerberskimi hajlovci iz drugih krajev, vendar še danes o tem zborovanju ne bomo govorili. A tem bolj nas zanima „špricanje dobrnske šole“. Vsakdo nam lahko verjame, da ne najdemo besed, da bi po zaslužanju označili to zahtevo. Da si „fajerberi“ sploh upajo kaj takega že misliti, že to zadosti razsvetljuje žalostne razmere, v katerih se nahajamo. Par Nemcev in peščica narodnih izdajc in nemčurskih p. drepnikov komandirajo s slovenskimi močmi in par fanti, da nas poliva rdečica, če mislimo na to. In sedaj še „špricanje šole“! Poslopije torej, katero si je občina postavila za to, da se v njem poučujejo otroci, to poslopije naj bi sedaj služilo v to, da poskuša na njem „fajerber“ svojo „spretnost“. Ali se gospodje niste morebiti malo zaračunili? Kaj pa, če segajo vaše misli predaleč? Tukaj vam povemo, da se bo po skrbelo za to, da fajerberkarska drevesa ne bodo rasla do nebes. Ako hočete kaj „špricati“, špricajte si kaj drugega n. pr. topliška poslopija, ki stojijo sedem mesecev vsako leto prazna, a šole nam „špricali“ ne bodete. Imate tudi dve gostilni, ki ste ravno tako visoki, kakor šola in bolj pripravi za „špricanje“. Imate gradov na okoli zadosti, ako jih hočete „špricati“, šolo pa nam pustite pri miru. Ali pa pojdite morebiti k Novicerkvi, tam vam je nekdo obljubil pijače brez mere, tam lahko „špricate“ po svoji volji. Ta bi bila lepa, da bi sedaj, ko se je dobrnska šola z dragim denarjem komaj popravila, da bi sedaj prišel „fajerber“ in jo kvaril.

Pa pravijo, da je pred šolo lep prostor, da torej lahko vsakdo vidi slavno „špricanje“. Kaj pa mislite gospodje pri „fajerberu“, da je kdo res radoveden na vas in na vaše špricanje? O je! Kako se čudite! Veste, odkar ste se dali „fotografirati“, odkar ste gasili z velikim trudom „ogenj“ pri Orozlu itd. od tistega časa se nobeden paglavac na Dobrni ne zmeni več za vas.

Sploh je pa škoda vsake besede o vsem tem. To pa za sedaj povemo županstvu in krajnemu šolskemu svetu na Dobrni: Vaša dolžnost je skrbeti in paziti na šolo. Ako se bo le ena kapljica vode brez potrebe „špricala“ od fajerberkarske strani na našo šolo, ako se le ena fajerberkarska lojtra postavi brez potrebe na zid naše šole, doživeli boste vihar, o katerem se še vam in „fajerberu“ niti sanjalo ni! Naj to zadostuje!

Iz Gornjegrajskega. Potu očega po prijazni Savinjski dolini privedla me je pot tudi pod vzhodnje senčnate Menine v romantičen trg Gornji-grad. Že od daleč blišči mi nasproti zvonik in velikanska cerkev z zraven ležečim gradom napravila je name prav prijeten vtis. Nehote sem se spomnil na one čase, ko so v tem gradu bivali še pobožni redovniki in z globokim jarkom okrog in okrog zavarovani ključovali celjskim grofom, ki so, hoteč se polastiti teh lepih posestev, večkrat naskakovali samostan ter tako motili tiho samostansko življenje. Kakor sem pozneje razvidel, so zasuli Gornjegrajčani ta jarek in sicer v svrhu olepšave ličnega trga. V svrhu olepšave pravim. V trgu namreč eksistira olepševalni klub, kateri je zaslužil del jarka, ki se je raztezal ob trgu, zasadi na njem kostanjev drevored, takozvani „park“. Po tem trudopolnem delu, vsled katerega ostane njegovo ime ovekevčeno v analih gornjegrajskega trga, se je vlegel spat in sedaj spi mirno spanje pravičnega.

Upajmo, da se kmalu prebudi in se s pomnoženimi močmi loti enakakega dela, ki ga čaka ob drugi strani trga.

Ne smeš pa misliti, dragi bralec, da sem bil popolnoma zadovoljen s tem obiskom. Nikakor ne. Potrpi malo in poslušaj! Ko sem prišel sredi trga, se mi je ustavil korak in nisem si upal naprej. V kapelici prav tik mostu sem zagledal sv. Janeza, žugajočega mi s prstom. Ozrem se okoli in takoj mi je bilo jasno! Moje oko je obviselo na starem, že napol razpalem mostu. In res, nisem si upal naprej, boječ se, da bi se mogoče vsled svojih trdih korakov prekucnil z mostom vred globoko doli v plitvo Dreto ter si tam opral svojega rojstva kosti. To je najbrže še tisti most, po katerem so nekaj redovniki hodili čez grajski jarek iz samostana in nazaj. Da gotovo je še iz srednjega veka, drugače bi Gornjegrajčani gotovo ne bili tako ponosni nanj in bi ga nadomestili z drugim modernim, ki bi bil kras in ponos dičnega trga. Da res, človek si skoro življenja ni svest na tem mostu, katerega bi se zadnja gorska vasica sramovala. Kdor je primoran, ga večkrat prekorati, temu bi pač svetoval, da se takoj zavaruje zoper nezgode. V okrajnem zastopu sedi nekaj tržanov, da, načelnik je celo trški župan. Sedaj se nudi pač najlepša prilika, da izposlujete napravo novega, za trg prepotrebnegega mostu. Sveda odbornik biti je prijetno in častno, a delovati, to je druga reč. Gospod načelnik okrajnega zastopa, ki ste obenem župan trga, ali ne boste nič skrbeli za njega povzdigo? Sedaj imate pač najlepšo priliko, in okrajni zastop, videč preveliko potrebo te važne naprave, vam bo šel gotovo na roko. Na deio torej! Sv. Janez je rekel, da si bo izbral kmalu drug prostor, ker noče več svariti pred pretečo nevarnostjo. Povedal pa mi je še nekaj drugega. V poštnem vozu zagleda med drugimi pismi baje večkrat tudi „Štajerca“, ki je naslovljen — čujte in strmite — na ime gornjegrajskega „slovenskega“ poštarja. Torej tudi „Štajerca“ dobiva gospod poštar! Gotovo se še spominjaš, dragi bralec, kako ga je „Domovina“ že parkrat ožigosala radi samo nemških napisov in prav je storila. Tudi zdaj bi možic zaslužil par prav gorkih, toda pomagalo bi menda toliko, kakor če bi hotel zamorca oprati. Ali hočete biti res pristaš one stranke na Spod. Štajarskem, katero nazivljamo nemčurje in o katerih se je zadnjič neki dopisnik v „Domovini“ izrazil, da so največji falotje cele srednje Evrope?

Iz Maribora. (Društveno gibanje.) Tako živahnega društvenega življenja, kakor v zadnjem letu, ni bilo nikdar poprej med mariborskimi Slovenci. Prihujljenih „družbinskih večerov“ je bilo 10, vršil se je veliki koncert in predstavljale po večkrat igre kakor: Rokovnjači, Deseti brat, Divji lovec in Cvrček. Posebno veselo je to, da so bile vse te večje predstave prav posebno dobro obiskane. Krasna dvorana v „Narodnem domu“ je bila pri imenovanih predstavah vsikdar polna. Osobito pridno zahaja ob takih prilikah v „Narodni dom“ okoliško občinstvo. Mislimo, da nimajo razun v Trstu nikjer toliko obiskovalcev iz okolice, kakor v Mariboru. Vkljub vsem težavnim razmeram se torej ne more trditi, da okolica mariborska spi nevzdržno s spanje, kakor se običajno govori po naših listih. (Samo udeležbo pri gledaliških predstavah se še ne kaže probujenost ljudstva. Zabava se končno vsak rad, a politično probujen pa zato le ni. Opomba ured.)

Da se zbere naše ljudstvo ob večji veselici, so sklenili narodna društva prirediti dne 7. junija v „Narodnem domu“ veliko narodno veselico. To bode tako nekaj, kakor neki velik narodni sejem, združen z veselim žegnanjem, nekakšna jarmarka v Nižjem Novemgradu, nekakšen slovenski raj ali kakor hočeš. Tu se bode v mogočem zboru popevalo, igrale bodejo godbe, predavale bodejo najlepše prodajalke, v pristnih kočah vse, kar srce poželi za telesni obstanek posameznega obiskovalca. Ubo ni čulo in oko še ni videlo kaj takega v mariborskem „Narodnem domu“. Oj vrtnega zabavišča pa gori do visokega stolpa bode videti zanimivih reči. Celotno zeleno Pohorje v najnovejšo planinsko kočjo bodeš lahko splezal in tam sprejet od pristnih planinaric

lahko ob domači godbi pete obračal; a daleč doli pod zemljo se bode točila v „Peklu“ hladna žrjavica domače kaplje.

Slovenska čitalnica je priredila v zadnjem času troje znanstvenih predavanj. Govorili so gg. dr. Poljanec, ravnatelj H. Schreiner in prof. Jerovšek. Vsi trije so poznani kot učenjaki v svojih strokah. Zato so bila ta poljudna predavanja prav dobro obiskana. Ker se je pa ta poskus za leto tako dobro posrečil, se je sklenilo, v bodoče ta predavanja razširiti in organizirati. Prihodnjo zimo se bode število predavanj pomnožilo. Obljubilo je že sedaj več gospodov predavati o socijalnih, naravoslovnih, humanističnih in drugih predmetih. Oglasili se bodo menda tudi medicinci in juristi; obljubljeno je predavanje vseučiliškega profesorja. Ta razvoj društvenega življenja nas mora najbolj veseliti in upamo, da bode od takega dela največ sadu. A spalo se ne bode!

Is ptujskega okraja. Nadzorniku Dreflaku in za ljudsko šolstvo merodajnim faktorjem v prevdarek. Žalostna razmera vseh pomanjkanja učiteljev na Kranjskem so menda že dovolj znane. Tam imajo sicer šole, a učiteljev ne. Tudi v ptujskem okraju se že kažejo posledice vsled arhantnosti nadzornika Dreflaka. Učiteljske moči odhajajo vedno iz okraja, a v okraj menda še ni prišla v tekočem letu nobena nova moč. Kdor izve za Dreflakove čednosti, si gotovo prej dobro premisli, predno kompetira v njegov okraj in prav ima. Zakaj bi človek prosil tja, kjer ve, da ga bo nadzornik sekiral na vso moč. Nadzornik ne sme biti med učiteljstvom kot kak „rabelj“, ampak kot prijatelj in svetovalec. Mogoče, da Dreflak misli, da on ni več učitelj? A čujte, kaj Dreflak stori, kadar pride kako šolo nadzorovat. Ko stopi v šolo, gleda jezno na vse strani, le učitelja noče videti. Kakor se sploh sliši od raznih strani, se Dreflak pri nadzorovanjih obnaša jako arogantno in neprijazno, le tako ne, kakor bi se moral, namreč kot tovariš-svetovalec. Pod takim nadzornikom ni mogoče učiteljstvu z veseljem delati in to da resno misliti. Veak najrajši odide iz okraja, drugi pa, ki še niso v tem kraju, pa ne prosijo. Tako je bilo pred kratkim razpisano mesto, a prosil ni nihče. Le tako naprej kmalu bomo imeli šole brez učiteljev. Kakor se sliši, si Dreflak mnogo prizadeva, da bi izvedel dopisnike raznih člankov, a trud je zastonj, ker so vsi na varnem, poka pa itak že povsod, četudi neki „kljukobrisec“ žaluje z nadzornikom vred. Še k društvu im zborovanjem baje ne zahaja več. Takih „kljukobriscev“ varuj nas Bog, ti spredaj ližejo zadaj pa praskajo. Ta boj ne sme nehati prej, dokler se Dreflak ne poboljša, kajti tako ne sme in ne more iti dalje, da bi bili učitelji v Dreflakovih očeh blapci. Če si učiteljstvo ne more pomagati samo, pomagati mu morajo drugi, kolikor morejo, sicer bo vse zbežalo iz ptujskega okraja. Če se pa Dreflak zopet poboljša, bo zopet mir kot je bil prej.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Kakor smo že poročali, je vložila „Slovenska zveza“ v državni zbornici interpelacijo radi dogodkov na Hrvaškem. Kober je na to interpelacijo odgovoril, da ne more odgovarjati, ker avstrijska vlada nima pravice vmešavati se v onostranske zadeve. Cela stvar da ne spada v avstrijski državni zbor. Torkova seja je bila kaj slabo obiskana. Na dnevnem redu je bila znana „Rectus afera“. Nujsnost predloga je bila sprejeta s 70 proti 35 glasom. Govorili so nato Všenemca Eisenkoč in Malik, češki radikalec Choc in član „Slovenske zveze“, moravski poslanec dr. Hruban. Ko pa je prišlo do glasovanja, je bilo v zbornici samo 96 poslancev. Podpredsednik Zašek je konstatiral da zbornica ni sklepčna in je zaključil sejo. Prihodnja seja v torek.

(Tiskovni odsek) je sprejel predlog, po katerem se privatne tiskovne pravde ne obravnavajo pred poročnim sodiščem, ampak samo tožbe državnih funkcionarjev, poslancev, občnih zastopnikov, odposlancev itd.

(Krotna deputacija) je izvolila predsednika grofa Schödenborna, namestnika viteza Jaworskega, poročevalca pa barona Schwagla.

Predlagalo se je, da naj se pogajanja z ogrsko vlado vrše pismeno.

(Čehi in obstrukcija) Na shodu zaupnih mož mladočeške stranke se je pred kratkim priporočala češkimi poslancem odločna opozicija nasproti vladi. Ni še dolgo tega, ali zadnji „Narodni Listi“ in žnjimi vred tudi staročeški „Hlas Naroda“ priporočata kar naenkrat poslancem obstrukcijo. Razmerje med Čehi in vlado je skrajno napeto. Minister Režek že dalj časa ni bil v zbornici. Mogoče je, da Čehi pri prvi važnejši točki dnevnega reda poslanske zbornice začno z obstrukcijo.

(Člani nemške ljudske stranke na Štajarskem) so imeli v torek poavetovanje zaradi zadnjih sednih imenovanj na Spod Štajarskem. Sklenili so poslati deputacijo, obstoječo iz poslancev Derschatte, Hofmann-Wellenhofa in Pommerja k ministrskemu predsedniku kot voditelju pravosodnega ministarstva.

(Nagla sodba na Hrvaškem) Vsled splošnega vstanka v križevskem okraju je belovaraki veliki župan proglasil naglo sodbo za celi okraj. V vasi Opatovec je narod zahteval, da se iz puste neki po nedolžnem zaprti kmetje. Pomirit jih je prišel sam kotarski predstojnik Trnski, ali kmetje so ga zgrabili in zaprli. Trnski je bil pravi tiran v svojem kotaru. Križevski vlastelin Fodroci se je komaj ubranil, rešila ga je hči, da ga niso ubili. Raznesla se je vest da staneje ban pri njemu in narod je hotel bana dobiti v svoje roke. Preiskali so vse prostore in šele potem odšli. — V zagrebškem mestnem zastopu je predlagal zastopnik Gašparc da naj se prekrsti Khuen-Hedervaryjev trg, ker so bili že tretjič napisi strgani. Župan Mošinski je tako razžaljivo odgovoril, da so vsi zastopniki opozicije zapustili dvorano.

(Nemški cesar v Rimu) Potovanje nemškega cesarja v Rim je baje imelo za povod nekoliko omajano lepilo trozveze in nagibanje Italije k Francoski in Rusiji. Ali sedaj, ko je On govoril svojo besedo, sedaj je zopet vse dobro, Italija zopet neomajno trozvezna. Nemški cesar je tudi obiskal papeža in dobil od njega krasno mozaik-sliko.

(Pomiloštil) je nemški cesar princa Arenberga, pravo zver v človeški podobi, ki je svoj čas oskrnil nebroj zamork in več zamorcev na zverski način dal ubiti. Obsojen je bil na smrt potem na 15 let ječe in sedaj, ko je odsedel dve leti, je pomiloščen. Kaj je neki dalo povod temu pomiloščenju?

(Angleški kralj) se je vrnil čil in zdrav s svojega potovanja v Rim in Pariz. Pariz je Edwardu že takrat, ko je bil samo princ Waleski, jako ugajal, o čemur vedo v Parizu mnogo povedati, ugajal mu je pa tudi sedaj. Svojo zadovoljnost je pokazal z mnogobrojnimi odlikovanji. Predsedniku francoske republike je podelil viteški križec reda hlačne podveze. To je prvi slučaj, da dobi predsednik republike tak red.

Književnost in umetnost.

(Janka Keranika) zbranih spisov je izšel revninar III. zvezek. „Rošlin in Vrjanko“. Uredil dr. Vladimir Lavec, založil L. Schwentner v Ljubljani. Knjiga je jako lična, v modernem slogu opremljena in stane 2 K 50 v, po pošti 10 v, več Janko Keranik se je s svojimi spisi, ki so svoj čas izhajali v „Ljublj. Zvezu“ tako priljubil slovenskemu občinstvu, da bo gotovo rado poseglo po njegovih zbranih delih, ki so v sedanjih ličnih oblikah gotovo v okras vsaki knjižnici.

(Malega viteza) zgodovinskega romana slavnega poljskega pisatelja H. Sienkiewicza je izšel v Kleinmayerjevi zalozi v Ljubljani revninar 9. sešitek. Sešitek stane 40 v.

(„Slovan“), mesečnik za književnost in prosveto, zvezek 6. Vsebina: Ivan Cankar: Izpoved; Tomišček: Aškerc in Murn; Simon Gregorčič: Lama sabaktani; Šorli: H o Rhodnei; Aškerc: Karnevalska balada; Bezenšek: Jedi-Kule in Podrum-Kale; Jeranov: Žrtve zlata; Simon Gregorčič: Šumi; Jakopič: Fran Berneker; Gradnik: Novinci; Ob morju; Listek. „Slovan“ je okrašen z lepimi slikami domačih in tujih umetnikov. Listek prinaša najvažnejše z vseh polj književnosti in umetnosti. „Slovan“ je gotovo

naš najlepši beletristični list in je želeli, da bi ga čitajoče občinstvo v čim največjem številu naročevalo.

Občni zbor

„Centralne posojilnice slovenske“ v Krškem

se preloži na

28. maja z istim dnevnim redom, v istih prostorih in ob isti uri.

POZIV!

Taisti kateri je rekel dninarju Martinu Tomšcu v Konjicah dne 10. aprila 1903, da je slišal v „Narodnem domu“ v Konjicah dva moža govoriti med seboj, da bode na večer pri „Jokinu“ gorelo, oziroma taisti, kateri količkaj o tej stvari ve, blagovoli se zglasiti hitro pri tej sodnji, da se zasliši o predmetu.

C. kr. okr. sodnija Konjice, odd. III,
(204) 1 dne 29. aprila 1903

Lepo stanovanje

obstoječe iz štirih sob, kabineta itd., v I. nadstropju se odda v celjski okolici stalni stranki s 1. junijem.

Hiša je čisto blizu mesta, ima lepo lego in krasen razgled; zraven hiše je velik vrt in priznana dobra pitna voda.

Naslov se izve pri upravnistvu „Domo-movine“.

(206) 4-1

Prodaja hiše

in majhnega vrta tik farne cerkve v Noviščtu pri Gor. njem gradu, kjer je velika božja pot. Kraj zelo lep, zdrav in pripraven za letovišnike. Obstoječi krčma še šest let in se proda zaradi rodbinskih razmer. Hiša je nova, v dobrem stanu, enonadstropna, se lahko rabi tudi za trgovino; ima pod zemljo 3 kleti, pritlično 3 a b a, jedino shrambo, kuhinjo in velik prostor za trgovino. V nadstropju so 4 prostorne sobe; v podstrežju se tudi lahko naredite 2 prostorni sobi.

Pogoji in vse drugo se izve pri lastniku

ANTONU MATJAŽU

veleposestniku v Piroseku, pošta Gornji Grad, Štajarsko.

Mlad, oženjen trgovec

želi vstopiti v službo kake večje podružnice kot poslovođa.

Prevzame tudi boljše gostilno v najem ali na račun. Ponudbe se prešijo pod šifro „J. M. B. 903, poste restante,“ Šmarje pri Jelšah.

(203) 3-2

Naprodaj

je lepo zidana hiša v trgu na Sp. Štajarskem Poslopje je zelo obširno in je pripravno za gostilno. Zraven je tudi veliko zemljišče. — Več pove JOSIP ŽIČKAR v

(205) 3-1

SEVNICI št. 84.

Vožne karte in tovorni listi v
AMERIKO
Kralj belgijski poštati parnik.

Red Star Linie iz Antverpna, naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncedirvana od vis. o. kr. avstrijske vlade.
Pojazila, daje Red Star Linie, Danaj IV.
Wienurgürtel 20 ali pa
Julij Pepper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevnar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za spomladno in poletno sezono svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi športne suknje, površnike in haveloke po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Rafael Salmič

trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.

Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatiere, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovejših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

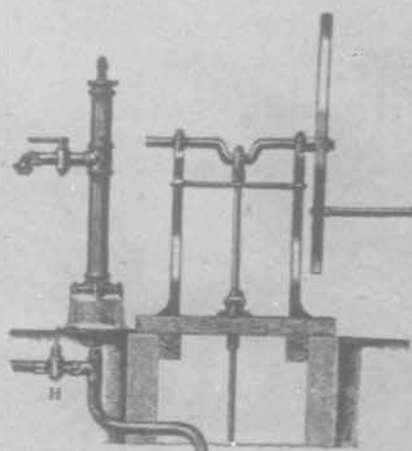
Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavbni in umetni ključalničar

CELJE, Poljske ulice šte. 14

izvršuje vse v njegovo stroko spadajoča dela, kakor železne ograje, vrata, — — — — — štedilnike, vodovode, — — — — — vodnjake i. t. d. Vedno v zalogi strelne priprave zoper točo.

Vse po najnižjih cenah!

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi

z limonado in malinovcem.

Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina tu- in inozemskega manufakturnega blaga na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

Narodni dom v Celju Pri dobrem pastirju

Cesarja Jožefa trg Graška cesta.

Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER

Nove ulice št. 11 * CELJE * Nove ulice št. 11.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevljarški mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršujejo točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju ima svojo pisarno

v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatnino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

JOSIP KREGAR

stavbni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.

Cene jako nizke! Postrežba točna!

Slamnike

najnovejša in najmodernejša — — — — — kakor tudi solčnike, dežnike, palice, — — — — — rokavice in nogavice — — — — — priporoča

Peter Kostič

Glavni trg št. 2, CELJE, Glavni trg št. 2 Štajarsko.

Za poštna naročila zadostuje pri slamnikih naznaniti velikost v centimetrih, barvo in ceno.

Postrežba hitra in točna!

Edina narodna steklarska trgovina
Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deljno seme, malisno šupo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže bruske, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.

Velika zaloga narejenih oblek od priprostih do najfinjših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer toči najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mrzla jedila vedno na razpolago.

Josip Koštomaj gostilničar „pri jelenu“

priporoča svojo

dobro vpeljeno gostilno.

Mrzla in topla kuhinja

vedno na razpolago!

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.
Martin Stojan ml.

stavbni in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarskih izdelkov.

Anton Topolak

trgovca s špecerijskim blagom

v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge slaviti

konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

JOSIP LEON

krojaški mojster

v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovejših vzorcih ter se najvjudneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v „Narodnem domu“ v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro marčno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.